

Datum

2021-11-02

Vår referens

Margot Olsson

Utvecklingssekreterare

Margot.Olsson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss angående motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om att stärka efterprocessen för kvinnor och barn som lämnar skyddade boenden ASN-2021-9043

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har beretts möjlighet att yttra sig över en motion från Nima Gholam Ali Pour (SD) om att stärka efterprocessen för kvinnor och barn som lämnar skyddade boenden.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har sedan våren 2021 ett pågående arbete med att se över arbetet med våld i nära relation. Såväl organisering som uppdatering av kärnprocesser och rutiner kring både utredning och stöd ingår i uppdraget.

I förslaget till en ny plan för arbetet mot våld i nära relation *Fri från våld – en gemensam angelägenhet* framhålls behovet av att stärka det långsiktiga stödet. Det är en av punkterna i inriktningsmålet *Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov*.

Sammantaget menar arbetsmarknads- och socialförvaltningen att motionens yrkande bör anses vara besvarad mot bakgrund av att förvaltningen redan bedriver ett utvecklingsarbete på området.

Förslag till beslut

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att motionens yrkande ska anses vara besvarad med det som framkommer av ärendet
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende att stärka efterprocessen för kvinnor och barn som lämnar skyddade boenden enligt förvaltningens förslag
3. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

- Remiss angående motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om att stärka efterprocessen för kvinnor och barn som lämnar skyddade boenden
- Motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om att stärka efterprocessen för kvinnor och barn

som lämnar skyddade boenden

- G-Tjänsteskrivelse ASN 211125 Remiss angående motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om att stärka efterprocessen för kvinnor och barn som lämnar skyddade boenden
- Förslag till yttrande ASN 211125 Remiss angående motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om att stärka efterprocessen för kvinnor och barn som lämnar skyddade boenden

Beslutsplanering

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2021-11-25

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Ärendet

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har beretts möjlighet att yttra sig över en motion från Nima Gholam Ali Pour (SD) om att stärka efterprocessen för kvinnor och barn som lämnar skyddade boenden. Nima Gholam Ali Pour skriver att våldsutsatta kvinnor ska kunna vara förvissade om att det finns stöd från samhället om de skulle välja att lämna dessa destruktiva förhållanden.

Motionären menar att det i en serie samtal om våld i nära relation i *Forum för demokrati och mänskliga rättigheter* framkommit att socialtjänsten i Malmö idag inte har någon strategi eller rutin för efterprocessen.

Sverigedemokraterna yrkar att kommunfullmäktige beslutar:

- Att uppdra åt arbetsmarknads- och socialnämnden att ta fram en sammanhängande process för att stödja personer som har lämnat skyddade boenden.

Bakgrund

Under våren 2021 har *Forum för demokrati och mänskliga rättigheter* haft våld i nära relation och hedersrelaterat våld som tema.

Vid fem olika tillfällen har personer som själva upplevt våld och förtryck samt företrädare för en kvinnojour, RFSL Rådgivningen Skåne, Polisområde Malmö, funktionsstödsförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen varit inbjudna för att berätta om sina erfarenheter och behov av förbättringar.

I rapporten¹ beskrivs bland annat att kvinnorna upplever att det finns brister i kunskap och förståelse för konsekvenser av att ha upplevt våld hos flera myndigheter, att samordningen inom och mellan kommuner inte alltid fungerar och att stödet under och efter skyddat boende ofta är otillräckligt.

Det är många saker som utsatta behöver beakta och ta ställning till när de lämnar en våldsamt relation. Det kan handla om egna ambivalenta känslor, eventuella barns upplevelser och relationer, ekonomiska beroenden, att tvingas avstå från att ha kontakt med släktingar och nära vänner samt bli hemlös och flytta till ny och okänd ort. Ibland måste den våldsutsatta flytta flera gånger för att adressen röjs eller för att det är svårt att få en ny bostad när man inte kan lämna ut

¹ Forum för demokrati och mänskliga rättigheter. Rapport 3 – utsatta i nära relationer

referenser till tidigare hyresvärd eller arbetsgivare.

Lagstiftningen är gemensam i hela landet, men olika kommuner och myndigheter organiserar sitt arbete på olika sätt och det finns lokala skillnader i vilka insatser som erbjuds. Det är svårt för den enskilda att veta vilken hjälp som finns att få och att förstå systemet i den nya kommunen.

Såväl kvinnorna som verksamheterna förordar därför ett mer samordnat arbete och ett mer långsiktigt stöd för att underlätta möjligheterna att skapa sig ett liv med egen försörjning, stabilt boende och nytt nätverk.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens nuvarande processer och rutiner

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har en kärnprocess för arbetet med våld i nära relation som omfattar utredning, skyddat boende och stödinsatser. Stödet som erbjuds enskilda är individuellt. I de fall där de våldsutsatta inte kan stanna i, eller flytta tillbaka till, Malmö samarbetar socialsekreterarna med de skyddade boendena kring hur de våldsutsatta ska kunna etablera sig i andra kommuner. När det drar ut på tiden och förvaltningen ser att det kan bli långa placeringar på skyddade boenden arbetar förvaltningen för att få ärendena överflyttade till den andra kommunen.

Under våren 2021 uppmärksammades även inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen att det fanns vissa brister i stödet till våldsutsatta, främst avseende möjligheten att få hjälp med skyddat boende och med fortsatt boende då skyddsbehovet minskat. Avdelningscheferna för Ekonomiskt bistånd och boende (EBB) samt för utredning respektive insats Individ och familj (IFO) gav en arbetsgrupp i uppdrag att se över hur arbetet med våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck kunde förbättras.

I uppdraget ingår både att utreda om insatserna kan organiseras på ett mer strukturerat sätt och att se över kärnprocesser och rutiner. Översynen avser även det långsiktiga arbetet med insatser och stöd till målgruppen även efter skyddat boende samt att kompetensutveckla och kompetensstärka personalen. Ett förslag är att ha ett särskilt team/sektion som handlägger alla ärenden avseende vuxna våldsutsatta i någon form av våld i nära relation. Att säkra samverkan mellan olika enheter för att underlätta för den enskilda är en central del i uppdraget.

Parallellt med uppdraget att utveckla arbetet kring våld i nära relation pågår en revidering av *Vägledning bistånd boende*, som förvaltningen beräknas besluta om under november. I förslaget till ny vägledning tydliggörs vilket stöd målgruppen kan erbjudas. Hänsyn ska tas till att våldsutsatthet och medföljande trauma kan medföra nedsatt förmåga att själv inskaffa ny bostad. Detta innebär exempelvis ett förtydligande om att socialtjänsten i större utsträckning ska kunna använda genomgångslägenheter för målgruppen. Att bevilja boende av socialtjänsten kan ses som en del av en helhet.

Förvaltningens överväganden

Att ta sig loss från en destruktiv och hotfull relation är komplicerat. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen menar att det finns ett behov av att utveckla och förbättra det långsiktiga stödet till våldsutsatta. Skyddat boende är endast en kortsiktig hjälp i det akuta skedet. Under denna tid kan den utsatta påbörja planeringen för sitt framtida liv. Men efteråt börjar ofta de stora svårigheterna med att hantera såväl känslomässiga som praktiska bekymmer i vardagen. När en våldsutsatt dessutom tvingas flytta till en annan kommun kan det bli ännu mer

komplikerat. Risken för ensamhet tillsammans med de trauman som kvinnan och eventuella barn upplevt gör det till en mycket utsatt situation där många har behov av fortsatt stöd. Att alla kommuner har sitt eget sätt att organisera sig medför att det är komplicerat även för de kommunala handläggarna att agera och ge ett fullgott stöd till den utsatta, vilket bidrar ytterligare till svårigheterna för de enskilda.

I det utvecklingsarbete som sker inom förvaltningen har de uppgifter som framkommit i *Forum för demokrati och mänskliga rättigheter* beaktats. Genom det uppdrag som pågår bedömer förvaltningen att kompetensen i frågorna stärks och att ett ökat fokus läggs på att ge ett mer långsiktigt stöd.

I förslaget till en ny plan för arbetet mot våld i nära relation *Fri från våld – en gemensam angelägenhet* framhålls också behovet av att stärka det långsiktiga stödet. Det är en av punkterna i inriktningsmålet *Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov*.

Sammantaget menar arbetsmarknads- och socialförvaltningen att motionens yrkande bör anses vara besvarad mot bakgrund av att förvaltningen redan bedriver ett utvecklingsarbete på området.

Jämställdhetsperspektiv

I enlighet med Socialtjänstlagen (SoL 2001:453) har kommunen skyldighet att erbjuda stöd och skydd till våldsutsatta oberoende av kön och könsidentitet. Arbetsmarknads- och socialförvaltningens kärnprocesser och rutiner omfattar därför alla våldsutsatta.

Barnperspektiv

Flertalet kvinnor som söker hjälp med skyddat boende inom socialtjänsten i Malmö för att de lever i en destruktiv och våldsam relation har barn. Oftast har barnen upplevt våldet och har egna traumatiska upplevelser. Ett förbättrat långsiktigt stöd till kvinnorna får därför stor betydelse även för barnen. En nära samverkan är viktig mellan vuxenheterna och barn- och familjeenheterna. Samtliga enheter ingår i arbetsgruppen. I uppdateringen av kärnprocesserna ska barnens behov av stöd framgå.

Ekonomiska konsekvenser

Utvecklingsarbetet med ett förbättrat stöd till personer som söker skyddat boende inom socialtjänsten är en del av förvaltningens ordinarie arbete. Kärnprocesser och rutiner uppdateras vid behov. Ett mer omfattande långsiktigt stöd i enlighet med förslaget till ny plan kan dock medföra behov av resursförstärkningar.

Ansvariga

Jonas Magnusson Enhetschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef